

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Brussell, 20.7.2012
COM(2012) 407 final

2012/0199 (COD)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

**li tistabbilixxi azzjoni tal-Unjoni għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin 2020 sal-
2033**

{SWD(2012) 226 final}

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

Il-Kapitali Ewropej tal-Kultura nholqu fl-1985 bhala inizjattiva intergovernattiva. Ġew trasformati uffiċjalment f'azzjoni tal-Unjoni Ewropea fl-1999 sabiex l-inizjattiva ssir aktar effettiva. Ġew stabbiliti kriterji u proċeduri ta' għażla godda, tfasslet lista kronoloġika tal-Istati Membri li turi l-ordni li fiha huma intitolati li jospitaw it-titolu, u nholq bord Ewropew ta' esperti indipendenti biex jevalwa l-applikazzjonijiet (Id-Deċiżjoni Nru 1419/1999/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 1999 li tistabbilixxi azzjoni tal-Komunità għall-avveniment tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għas-snin 2005 sa 2019). Fl-2006 ġew imgedda r-regoli sabiex tiġi żviluppata aktar l-effikaċja tal-inizjattiva permezz tal-istimolu tal-kompetizzjoni bejn l-ibliet u t-trawwim tal-kwalità tal-offerti. Dawn ir-regoli godda introduċew ukoll diversi miżuri bhala għajjnuna lill-ibliet fit-thejjija tagħhom, inkluż proċess ta' monitoraġġ (Id-Deċiżjoni Nru 1622/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 2006 li tistabbilixxi azzjoni Komunitarja għall-avveniment tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għas-snin 2007 sa 2019).

Id-Deċiżjoni Nru 1622/2006/KE se tintemm fl-2019. Il-kompetizzjoni għat-titolu bhalissa titnieda sitt snin bil-quddiem sabiex l-ibliet ikollhom żmien biżżejjed għall-preparazzjoni tagħhom qabel il-bidu tas-sena tat-titolu. Għalhekk, il-baži legali l-għdida għat-tkomplija tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura għandha tiġi adottata fl-2013 sabiex tiġi żgurata tranżizzjoni bla xkiel fl-2020.

2. EVALWAZZJONIJIET, KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJIET INTERESSATI U D-DOKUMENT TA' HIDMA TAL-PERSUNAL TAL-KUMMISSJONI

Il-hidma tal-Kummissjoni fuq il-proposta għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura wara l-2019 tissejjes fuq firxa wiesgħa ta' kontributi.

Mill-2007 lil hawn, il-Kummissjoni tiżgura l-evalwazzjoni esterna u indipendenti ta' kull Kapitali Ewropea tal-Kultura. S'issa ġew evalwati l-Kapitali tal-2007-2010 u nbdiel l-evalwazzjoni tal-2011. Qabel dan il-Kapitali Ewropej tal-Kultura 1995 - 2004 kienu ġew evalwati esternament f'rapport wiehed. Il-Kummissjoni kkummissjonat ukoll evalwazzjoni tal-proċeduri ta' għażla u monitoraġġ introdotti bid-Deċiżjoni Nru 1622/2006/KE.

Saret konsultazzjoni onlajn bejn is-27 ta' Ottubru 2010 u t-12 ta' Jannar 2011 u waslu 212-il tweġiba. Wara din il-konsultazzjoni onlajn kien hemm laqgħa pubblika li sehhet fi Brussell fit-2 ta' Marzu 2011 u li għaliha attendew aktar minn 200 ruh inkluża maġġoranza kbira ta' rappreżentanti ta' awtoritajiet pubbliċi u organizzazzjonijiet.

Saru wkoll kontributi importanti fir-rigward tal-gejjieni tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura permezz tar-rapport dwar l-inizjattiva proprja adottat mill-Kumitat tar-Reġjuni fi Frar 2012 u permezz tal-konferenza tal-25 anniversarju tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura organizzata fi Brussell f'Marzu 2010 u li gābret flimkien aktar minn 50 belt kapitali tal-passat, tal-prezent u tal-gejjieni jew bliet li tefgħu offerta u 500 parteċipant.

Huwa importanti li wiehed jinnota li fuq il-kwistjonijiet ewlenin kollha kien hemm konverġenza wiesgħa bejn l-evidenza u d-dejta miġbura permezz tal-evalwazzjonijiet fuq

naħa waħda u l-fehmiet espressi matul il-proċess ta' konsultazzjoni min-naħa l-oħra. Dan iippermetta lill-Kummissjoni tasal għal għadd ta' tagħlimiet importanti għall-gejjieni tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura.

Hemm qbil kbir li l-Kapitali huma azzjoni li rnexxiet, kif ukoll appoġġ qawwi hafna għall-kontinwazzjoni tagħhom wara l-2019. Jirriżulta ċar li saru waħda mill-aktar inizzjattivi kulturali ta' ambizzjoni fl-Ewropa, kemm fl-ambitu kif ukoll fl-iskala. Saru wkoll waħda mill-iktir inizzjattivi segwiti u prestiġjużi tal-Unjoni u probabbilment waħda mill-aktar inizzjattivi apprezzati miċ-ċittadini Ewropej.

Il-Kapitali Ewropej tal-Kultura jistgħu jgħibu hafna benefiċċji għall-ibliet meta jiġu ppjanati bir-reqqa. Jibqgħu l-ewwel u qabel kollox avveniment kulturali, iżda jistgħu wkoll ikollhom benefiċċji ekonomiċi u soċjali sinifikanti, partikolarment meta l-avveniment ikun imnaqqax bħala parti minn strateġija ta' żvilupp fit-tul xprunata mill-kultura fil-belt u fir-reġjun ta' madwarha. Ta' min jinnota wkoll li għalkemm belt waħda biss f'kull Stat Membru tista' tospita l-avveniment fi kwalunkwe sena partikolari, il-kompetizzjoni għandha effett ta' lieva importanti fuq l-iżvilupp ta' politiki u strateġiji godda jew aktar effettivi anke fl-ibliet li ma jirbhux it-titolu.

Madankollu, il-Kapitali Ewropej tal-Kultura huma wkoll ta' sfida kbira. L-organizzazzjoni ta' programm ta' attivitajiet kulturali għal sena shiħa mhix xi haġa faċli u xi Kapitali kellhom suċċess aktar minn oħrajn fl-isfruttament tal-potenzjal tat-titolu. L-isfida ewlenija għall-gejjieni għalhekk se tkun li jissuktaw l-isforzi fuq il-punti ta' saħħa tal-iskema attwali, filwaqt li fl-istess ħin ikun hemm għajnuna għal kull Kapitali biex tisfrutta bis-shiħ il-potenzjal tat-titolu u tottimizza l-benefiċċji soċjali, kulturali u ekonomiċi.

Abbażi tar-riżultati tal-evalwazzjonijiet u tal-konsultazzjoni pubblika, il-Kummissjoni identifikat ħames problemi ewlenin iffaċċjati mill-ibliet fil-preparazzjoni tagħhom għat-titolu:

- L-aktar diffikultà komuni s'issa kienet l-effett tal-politika nazzjonali u lokali fuq il-baġits, li jehtieg li jkunu stabbli kemm jista' jkun bejn l-istadji tat-tfiġh tal-offerti u dawk finali, kif ukoll l-impatt tal-politika fuq aspetti oħrajn tal-organizzazzjoni tal-avveniment. L-appoġġ politiku huwa fundamentali billi l-biċċa l-kbira tal-fondi huma pubbliċi, u mingħajru belt ma jstax ikollha offerta kredibbli, iżda fl-istess ħin it-tim ta' implimentazzjoni jehtieg ir-rispett tal-indipendenza artistika tiegħu biex titħares il-kredibilità tal-avveniment.
- L-evalwazzjonijiet ukoll urew fil-passat li fi wħud mill-Kapitali tal-imġhoddi, id-dimensjoni Ewropea ma kinitx mifhuma sewwa u setgħet kienet aktar prominenti.
- Diversi bliet naqsu milli jinkorporaw it-titolu fi strateġija fit-tul u minħabba f'hekk ma rnexxielhomx jiżguraw il-wirt tat-titolu fil-belt.
- Għad hemm nuqqas ta' mekkaniżmi ta' kejl stabbiliti mill-ibliet infushom u għalhekk ta' dejta primarja dwar l-impatti tat-titolu. Dan jagħmel it-tqabbil bejn il-Kapitali diffiċli u jdghajjef it-trasferiment tal-esperjenza.
- Fl-aħħar nett, hafna mill-Istati Membri diġà ospitaw it-titolu f'diversi okkażjonijiet u xi wħud minnhom għandhom biss numru limitat ta' kandidati realiċi għal avveniment fuq skala kbira bħal dak tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura. L-organizzazzjoni tat-titolu jista' jkollha effetti negattivi qawwija fuq belt li għandha

kapaċitajiet limitati wisq u l-għażla ta' Kapitali dgħajfa twassal għar-riskju li ssir hsara għall-prestigju u l-valur tal-marka tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura tul iż-żmien.

Abbażi ta' dan, ġew ittestjati tliet għażliet għall-gejjieni tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura wara l-2019:

- (1) it-tkomplija tal-azzjoni b'bażi legali identika għal dik tad-deċiżjoni preżenti li magħha jkollha meħmuża sempliċiment lista kronoloġika ġdida tal-Istati Membri;
- (2) it-tmiem tal-azzjoni;
- (3) it-tkomplija tal-azzjoni b'bażi legali ġdida li tindirizza l-problemi ffaċċjati li jeżistu bid-Deċiżjoni attwali. Għal din it-tielet għażla ġew ittestjati żewġ subgħażliet:
 - (3a) tinthemeż lista kronoloġika ġdida tal-Istati Membri;
 - (3b) jingħata t-titolu abbażi ta' kompetizzjoni miftuħa.

Għal kull għażla ġew eżaminati l-impatti kulturali, ekonomiċi, soċjali u ambjentali varji. L-għażliet imbagħad ġew evalwati u klassifikati skont l-effikaċja tagħhom f'termini tal-ksib tal-għanijiet tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura, l-effiċjenza tagħhom, l-ispejjeż u l-piż amministrattiv tagħhom, il-koerenza tagħhom mal-għanijiet politiċi usa' tal-Unjoni u s-sinergiji u l-komplementarjetajiet tagħhom ma' għanijiet oħra tal-Unjoni, u l-fattibilità tagħhom.

L-għażla bl-iktar evalwazzjoni ġenerali pożittiva hija l-għażla 3a, jiġifieri bażi legali ġdida b'lista kronoloġika tal-Istati Membri. Din l-għażla għebet marka oghla mill-għażliet l-oħra kollha u kienet klassifikata bħala l-għażla preferuta.

Ir-rizultati ewlenin tal-evalwazzjonijiet u tal-konsultazzjoni pubblika, kif ukoll ir-raġunament li sar għat-tqabbil tal-għażliet jinsabu fil-qosor f'Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni meħmuż ma' din il-proposta.

3. ELEMENTI LEGALI TAL-PROPOSTA

Il-Kapitali Ewropej tal-Kultura huma bbażati fuq l-Artikolu 167 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Dan l-artikolu jagħti lill-UE l-mandat li “tikkontribwixxi biex il-kulturi tal-Istati Membri jiffjorixxu, filwaqt li tirrispetta d-diversità nazzjonali u reġjonali tagħhom u fl-istess waqt twassal biex il-wirt kulturali komuni jingiebu 'il quddiem”. L-Unjoni Ewropea għandha wkoll tinkoraġġixxi l-“kooperazzjoni bejn l-Istati Membri” fil-qasam tal-kultura u “jekk ikun meħtieġ, tappoġġja u tissupplimenta l-azzjoni tagħhom”.

Skont l-artikolu 291 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, bid-deċiżjoni l-ġdida d-deżinjazzjoni uffiċjali tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura li tifformalizza r-rakkomandazzjonijiet magħmula minn bord Ewropew ta' esperti indipendenti għandha ssir mill-Kummissjoni.

Il-proposta hija f'konformità mal-prinċipji tas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità. Il-livell ewleni tal-azzjoni għall-implimentazzjoni tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura jibqa' fil-livell lokali u nazzjonali. Madankollu, l-evalwazzjonijiet u l-konsultazzjoni pubblika wrew li l-

Unjoni għandha rwol kruċjali x'taqdi fil-koordinazzjoni bejn l-Istati Membri u biex tiżgura l-applikazzjoni ta' kriterji komuni, ċari u trasparenti, kif ukoll rigward il-proċeduri ta' għażla u monitoraġġ għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura. L-Unjoni se tappoġġja wkoll il-preparazzjoni tal-ibliet magħżula permezz tar-rakkomandazzjonijiet tal-bord ta' esperti Ewropej, l-iskambju tal-aħjar prassi bejn l-ibliet u kontribuzzjoni finanzjarja fil-forma tal-Premju Melina Mercouri.

4. IMPLIKAZZJONI BAĠITARJA

Kif kien diġà l-każ bid-Deċiżjoni Nru 1622/2006/KE, il-proposta tal-Kummissjoni ma għandha l-ebda implikazzjoni baġitarja.

Il-perjodu kopert mill-proposta se jikkoinċidi ma' diversi oqfsa finanzjarji multiannwali. Għall-qafas finanzjarju 2014-2020, l-aspetti finanzjarji fir-rigward tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura, inkluż il-Premju Melina Mercouri, l-ispejjeż tal-bord ta' esperti Ewropej, il-prominenza tal-azzjoni fil-livell Ewropew u r-riżorsi umani meħtieġa fi hdan il-Kummissjoni biex tappoġġja l-azzjoni, se jiġu koperti fil-qafas Programm Kreattiv għall-Ewropa.

Għas-snin ta' wara l-2020, l-aspetti legali u finanzjarji tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura se jkunu direttament marbuta mad-dispożizzjonijiet inklużi fl-oqfsa finanzjarji multiannwali tal-gejjieni, u abbażi ta' dan, għandhom ukoll jiġu trattati fil-qafas tal-programmi rispettivi ta' appoġġ kulturali tal-Unjoni.

5. SOMMARJU TAD-DEĊIŻJONI

Abbażi tar-riżultati tal-evalwazzjonijiet u tal-konsultazzjoni pubblika, il-proposta għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura wara l-2019 iżżomm il-karatteristiċi ewlenin u l-istruttura generali tal-iskema attwali:

- It-titolu ser ikompli jingħata abbażi ta' lista kronoloġika tal-Istati Membri. Din is-sistema rotatorja wriet li hija l-unika sistema li żgurat opportunità ugwali għal kull Stat Membru biex jospita t-titolu u bilanċ ġeografiku fil-lokazzjoni tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura, u għalhekk l-opportunità għall-Unjoni li tenfasizza d-diversità tal-kulturi Ewropej u biex il-pubbliku madwar l-Ewropa jaqsam f'dan l-avveniment mill-qrib.
- It-titolu se jibqa' jkun riżervat għall-ibliet. L-ibliet se jkomplu jkollhom il-possibiltà li jinvolvu r-reġjun ta' madwarhom sabiex jilhqqu pubbliku usa' u jimplifikaw l-impatti, iżda l-esperjenza tal-passat uriet li t-tmexxija ċara ta' belt waħda hija l-muftieħ għas-suċċess.
- L-attribuzzjoni tat-titolu se tkompli tkun ibbażata fuq programm kulturali mahluq speċifikament għas-sena tat-titolu sabiex titrawwem dimensjoni Ewropea qawwija.
- Il-proċess ta' għażla fuq żewġ stadji mwettaq minn bord Ewropew ta' esperti indipendenti wera li huwa ġust u trasparenti u se jissokta. Dan ippermetta f'xi bliet partikolari li jitjiebu l-applikazzjonijiet tagħhom bejn il-fażi ta' preselezzjoni u dik tal-għażla finali abbażi ta' parir expert mill-bord.
- It-titolu se jkompli jingħata għal sena shiha biex jibqa' distintiv u ambizzjuż.

Fl-istess hin, qed jiġu proposti għadd ta' titjibiet biex jiġu indirizzati l-problemi ffaċċjati bid-Deċizjoni attwali u biex il-bliet kollha jkunu jistgħu jisfruttaw bis-sħiħ it-titolu. Il-bidliet ewlenin introdotti bil-bażi legali l-ġdida huma dawn li ġejjin:

- Il-kriterji saru aktar espliciti biex jagħtu aktar gwida lill-ibliet kandidati u li jistgħu jitlejju aktar biex il-bord tal-esperti jsibu għajna fl-għażla u fil-monitoraġġ tal-ibliet. Inghatat attenzjoni speċjali biex jiġi ottimizzat l-effett ta' lieva potenzjali tal-inizjattiva fuq l-istimolu tal-istrateġiji ta' żvilupp fit-tul ibbażati fuq il-kultura lokali, biex tiġi żgurata l-kapaċità tal-ibliet kandidati li jospitaw it-titolu, biex tinghata spinta lid-dimensjoni Ewropea u lill-vizibilità tal-programmi kulturali, biex tiġi żgurata kwalità għolja ta' kontenut kulturali u artistiku, biex titrawwem parteċipazzjoni kbira tal-popolazzjonijiet lokali u biex kemm jista' jkun tiġi żgurata l-istabbiltà tal-baġits u l-indipendenza tat-timijiet artistici.
- Issaħhet il-kondizzjonalità tal-Premju Melina Mercouri. Barra minn hekk, il-Premju mhux se jibqa' jithallas tliet xhur qabel il-bidu tas-sena tat-titolu, iżda matul in-nofs tas-sena stess sabiex jiġi aċċertat li l-ibliet iżommu l-impenji tagħhom rigward, b'mod partikolari, il-finanzjament, il-programmazzjoni u l-vizibilità tal-Unjoni.
- Hu mistqarr esplicitament li l-bord Ewropew mhuwiex obligat li jagħti rakkomandazzjoni pożittiva jekk l-eqda offerta ma tissodisfa l-kriterji.
- Il-miżuri anċillari li jappoġġjaw l-ibliet matul il-perjodu ta' preparazzjoni wara r-rebħ tat-titolu ġew imsaħħa biex l-ibliet ikollhom aktar appoġġ u gwida. Ġiet introdotta laqgħa ta' monitoraġġ addizzjonali, iż-żjarat tal-ibliet mill-membri tal-bord se jkunu aktar sistematiċi u se jissahħaħ l-iskambju tal-esperjenza u l-aħjar prassi bejn il-Kapitali tal-imghoddi, tal-preżent u tal-gejjieni kif ukoll tal-ibliet kandidati.
- Ġew introdotti obbligi godda ta' evalwazzjoni għall-ibliet infushom sabiex ikun hemm vizjoni aktar komprensiva tal-impatti tat-titolu u biex tiġi pprovduta dejta komparabbli.
- Fl-aħhar nett, qed jiġi propost li tinfetħ mill-ġdid l-azzjoni għall-partiċipazzjoni tal-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali wara l-2019, kif kien il-każ sal-2010. L-esperjenza ta' Sibiu 2007 u Istanbul 2010 fost l-oħrajn uriet li dan jista' jkun ta' benefiċċju kemm għal dawn il-pajjiżi kif ukoll għall-Unjoni.

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li tistabbilixxi azzjoni tal-Unjoni għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin 2020 sal-2033

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel inċiż tal-Artikolu 167(5) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-Parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni¹

Filwaqt li jagixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja,

Billi:

- (1) It-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jimmira għal unjoni dejjem eqreb fost il-popli tal-Ewropa u jagħti lill-Unjoni Ewropea l-kompitu, *inter alia*, li tikkontribwixxi għat-tisbiq tal-kulturi tal-Istati Membri, filwaqt li tirrispetta d-diversità nazzjonali u reġjonali tagħhom u fl-istess waqt tagħti prominenza lill-patrimonju kulturali komuni. F'dan ir-rigward, l-Unjoni, fejn meħtieġ, tappoġġja u tissupplimenta l-azzjoni tal-Istati Membri biex itejbu l-għarfien u t-tixrid tal-kultura u l-istorja tal-popli Ewropej.
- (2) Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni dwar Agenda Ewropea għall-kultura f'dinja li qed tiġi globalizzata², approvata mill-Kunsill fir-Riżoluzzjoni tas-16 ta' Novembru 2007 dwar Agenda Ewropea għall-Kultura³ tistabbilixxi l-għanijiet għal attivitajiet futuri tal-Unjoni fil-qasam tal-kultura. Dawn l-attivitajiet għandhom jippromwovu d-diversità kulturali u d-djalogu interkulturali. Għandhom jippromwovu wkoll il-kultura bħala katalizzatur għall-kreattività fil-qafas tat-tkabbir u l-impjiegi, kif ukoll element vitali fir-relazzjonijiet internazzjonali tal-Unjoni.

¹ ĠU C, , p. .

² COM (2007) 242 finali

³ ĠU C 287, 29.11.2007, p. 1.

- (3) Id-Deciżjoni Nru 1622/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 2006 stabbilixxiet azzjoni Komunitarja għall-avveniment tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għas-snin mill-2007 sal-2019⁴.
- (4) L-evalwazzjonijiet tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura kif ukoll il-konsultazzjoni pubblika dwar il-gejjieni tal-azzjoni wara l-2019 jiżvelaw li l-Kapitali progressivament saru waħda mill-inizjattivi kulturali l-aktar ambizzjużi fl-Ewropa kif ukoll waħda mill-aktar apprezzati miċ-ċittadini Ewropej.
- (5) Barra mill-għanijiet originali tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura li kienu li tigi enfasizzata r-rikkezza u d-diversità tal-kulturi Ewropej u l-karatteristiċi li jaqsmu bejniethom u li jiġi promoss għarfien reċiproku akbar bejn iċ-ċittadini Ewropej, l-ibliet bit-titolu progressivament žiedu dimensjoni ġdida wkoll billi użaw l-effett ta' lieva tat-titolu biex jistimulaw l-iżvilupp aktar ġenerali tal-belt.
- (6) Dawn l-għanijiet huma għal kollox konformi mal-għanijiet tal-Programm Ewropa Kreattiva⁵ li għandu l-għan li jippromwovi d-diversità kulturali u lingwistika Ewropea u li jsaħħaħ il-kompetittività tas-setturi kulturali u kreattivi, bil-għan li jsostni tkabbir intelligenti, sostenibbli u inkluziv.
- (7) L-evalwazzjonijiet u l-konsultazzjoni pubblika wrew li l-Kapitali Ewropej tal-Kultura għandhom bosta benefiċċji potenzjali meta jiġu ppjanati bir-reqqa. Jibqgħu l-ewwel u qabel kollox inizjattiva kulturali, iżda jistgħu wkoll ikollhom benefiċċji ekonomiċi u soċjali sinifikanti, b'mod partikolari meta jiġu inkorporati bħala parti minn strateġija ta' żvilupp fit-tul xprunata mill-kultura fil-belt.
- (8) Il-Kapitali Ewropej tal-Kultura huma wkoll ta' sfida kbira. L-organizzazzjoni ta' programm ta' attivitajiet kulturali għal sena shiħa mhix xi haġa faċli u xi Kapitali kellhom suċċess aktar minn oħrajn fl-isfruttament tal-potenzjal. Għalhekk, l-azzjoni għandha tissaħħaħ biex tgħin l-ibliet kollha jisfruttaw bis-shiħ it-titolu.
- (9) It-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għandu jkompli jibqa' riservat għal bliet, iżda biex jilhaq pubbliku usa' u jikbru l-impatti, dawn l-ibliet għandhom ukoll ikompli jkollhom il-possibilità li jinvolvu r-reġjun ta' madwarhom.
- (10) L-għoti tat-titolu ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura għandu jibqa' jkun ibbażat fuq programm kulturali maħluq speċifikament għas-sena tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura u li għandu jkollu dimensjoni Ewropea qawwija hafna, iżda dan il-programm irid ikun parti minn strateġija fit-tul.
- (11) Il-proċess ta' għażla fuq żewġ stadji bbażat fuq lista kronoloġika tal-Istati Membri u mwettaq minn bord Ewropew ta' esperti indipendenti wera li huwa ġust u trasparenti. Dan ippermetta li l-ibliet itejbu l-applikazzjonijiet tagħhom bejn il-fażi ta' qabel l-għażla u l-aħħar fażi tal-għażla abbażi ta' parir espert mill-bord, u žgura tqassim ġust ta' Kapitali madwar l-Istati Membri kollha.
- (12) Il-kriterji tal-għażla għandhom ikunu aktar espliciti biex jagħtu aktar gwida lill-ibliet kandidati u li jistgħu jitkejlu aktar biex il-bord tal-esperti jsibu għajjnuna fl-għażla u

⁴ ĠU L 304, 3.11.2006, P. 1.

⁵ COM(2011) 785 finali

fil-monitoraġġ tal-ibliet. Huma għandhom partikolarment isahħu l-wirt tat-titolu billi jippremjaw l-ibliet li żviluppaw strateġija ta' politika kulturali fit-tul.

- (13) Il-fażi ta' preparazzjoni bejn in-nomina ta' belt u s-sena tat-titolu hija ta' importanza kruċjali għas-suċċess ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura. Hemm qbil ġenerali fost il-partijiet interessati li l-miżuri anċillari introdotti bid-Deċiżjoni Nru 1622/2006/KE kienu utli għall-ibliet. Dawn il-miżuri għandhom jiġu żviluppati aktar b'mod partikolari permezz ta' laqgħat u żjarat ta' monitoraġġ aktar frekwenti fl-ibliet mill-membri tal-bord, u permezz ta' skambju ta' esperjenza aktar sod bejn il-Kapitali tal-imghoddi, tal-preżent u tal-ġejjieni, kif ukoll bejn l-ibliet kandidati.
- (14) Il-premju Melina Mercouri kiseb valur simboliku qawwi li jmur lil hinn għall-ibliet mill-ammont tal-premju li jista' jingħata mill-Kummissjoni. Madankollu, biex jiġi żgurat li l-ibliet nominati jissodisfaw l-impenji tagħhom, il-kondizzjonijiet għall-ħlas tal-premju għandhom ikunu aktar stretti u espliciti.
- (15) Huwa importanti li l-ibliet jagħmluha ċara fil-materjal kollu ta' komunikazzjoni tagħhom li l-Kapitali Ewropej tal-Kultura huma inizjattiva tal-Unjoni.
- (16) L-evalwazzjonijiet tal-Kummissjoni tar-riżultati tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura tal-imghoddi ma jistgħux jipprovdu dejta primarja dwar l-impatt tat-titolu u huma bbażati fuq dejta miġbura fil-livell lokali. Għalhekk, l-ibliet infushom għandhom ikunu l-atturi ewlenin fil-proċess tal-evalwazzjoni u għandhom jistabbilixxu mekkaniżmi ta' kejl effettivi.
- (17) L-esperjenza ta' Sibiu 2007 u Istanbul 2010, fost oħrajn, uriet li l-partecipazzjoni tal-pajjiżi kandidati tista' tikkontribwixxi biex jingibdu aktar lejn l-Unjoni billi jiġu enfasizzati l-aspetti komuni tal-kulturi Ewropej. Il-Kapitali Ewropej tal-Kultura għandha għalhekk tkun miftuħa mill-ġdid għall-partecipazzjoni tal-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali wara l-2019.
- (18) Sabiex jiġi żgurat li kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni u, partikolarment, id-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw il-ħatra tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura, is-setgħat implimentattivi għandhom jiġu konferiti fuq il-Kummissjoni.
- (19) Id-Deċiżjoni 1622/2006/KE għandha tithassar u tiġi sostitwita b'din id-Deċiżjoni. Id-dispożizzjonijiet tagħha għandhom madankollu jkomplu japplikaw għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura kollha sal-2019 li kienu diġà nominati jew huma fil-proċess li jiġu nominati.
- (20) Ladarba l-għanijiet ta' din id-Deċiżjoni ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri minhabba l-htieġa, b'mod partikolari, ta' kriterji u proċeduri komuni, ċari u trasparenti għall-għażla u l-monitoraġġ tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura, kif ukoll ta' koordinazzjoni aktar b'saħħitha bejn l-Istati Membri, u jistgħu għalhekk jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri b'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit fl-istess artikolu, din id-Deċiżjoni ma tmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jintlaħqu dawk l-għanijiet.

ADOTTAW DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Suġġett

Din id-Deċiżjoni tistabbilixxi azzjoni tal-Unjoni għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin 2020 sal-2033

Artikolu 2

Għanijiet

1. L-għanijiet generali tal-azzjoni għandhom ikunu dawn li ġejjin:
 - (a) li tiġi salvagwardata u promossa d-diversità tal-kulturi Ewropej u jiġu enfasizzati l-aspetti komuni li għandhom bejniethom;
 - (b) li titrawwem il-kontribuzzjoni tal-kultura għall-iżvilupp fit-tul tal-ibliet.
2. L-għanijiet speċifiċi tal-azzjoni għandhom ikunu dawn li ġejjin:
 - (a) li ttejjeb il-medda, id-diversità u d-dimensjoni Ewropea tal-offerta kulturali fl-ibliet, inkluż permezz ta' kooperazzjoni transnazzjonali;
 - (b) li tkabbar l-aċċess u l-partecipazzjoni fil-kultura;
 - (c) li ssahhaħ il-kapaċità tas-settur kulturali u l-konnettività tiegħu ma' setturi oħra;
 - (d) li ttejjeb il-profil internazzjonali tal-ibliet permezz tal-kultura.

Artikolu 3

Aċċess għall-azzjoni

1. L-ibliet fl-Istati Membri għandhom ikunu intitolati li jinhatru bħala Kapitali Ewropej tal-Kultura għal sena, fl-ordni stabbilita fl-Anness.

Il-hatra għandha tapplika għal massimu ta' belt waħda f'kull wieħed mill-Istati Membri li jidhru fil-lista.
2. Fejn pajjiż jissieheb fl-Unjoni wara l-adozzjoni tad-Deċiżjoni preżenti, il-lista msemmija fl-anness għandha tiġi aġġornata skont dan. Għalhekk l-ibliet f'dan il-pajjiż għandhom ikunu intitolati li jinhatru bħala Kapitali Ewropej tal-Kultura skont l-istess regoli u proċeduri bħall-Istati Membri l-oħra.

Madankollu, billi l-kompetizzjoni għat-titolu għandha tibda sitt snin qabel il-bidu tas-sena tat-titolu biex l-ibliet ikollhom żmien biżżejjed għall-preparazzjoni tagħhom

wara l-hatra tagħhom, il-lista ma għandhiex tigi aġġornata fil-każ ta' pajjizi li jaderixxu mal-Unjoni wara l-31 ta' Diċembru 2026.

Fejn belt tal-pajjizi aderenti tkun diġà nhatret bhala Kapitali Ewropea tal-Kultura matul il-perjodu mill-2020 sal-2033 bir-regoli u l-proċeduri għall-pajjizi kandidati u pajjizi kandidati potenzjali kif stabbilit fil-paragrafu 3, il-lista ma għandhiex tigi aġġornata.

3. L-ibliet f'pajjizi kandidati u pajjizi kandidati potenzjali għandhom ukoll ikollhom il-possibbiltà li japplikaw għat-titolu ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura fil-qafas ta' kompetizzjoni miftuħa organizzata kull tielet sena fl-istess żmien mal-kompetizzjonijiet fiż-żewġ Stati Membri, b'konformità mal-kalendarju fl-anness.

Id-dispożizzjonijiet speċifiċi għall-ibliet f'pajjizi kandidati u pajjizi kandidati potenzjali huma stabbiliti fl-Artikolu 10.

Artikolu 4

Applikazzjonijiet

1. Il-kompetizzjoni għat-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għandha tkun miftuħa biss għall-ibliet. L-ibliet kandidati jistgħu jinvolve r-regjuni fil-madwar tagħhom. Madankollu, l-applikazzjonijiet għandhom isiru taħt l-isem tal-belt ewlenija u, jekk tingħażel, it-titolu jingħata lil din il-belt.
2. Għandha tithejja formola ta' applikazzjoni komuni bbażata fuq il-kriterji stipulati fl-Artikolu 5 mill-Kummissjoni li għandha tintuża mill-kandidati kollha.
3. Kull applikazzjoni għandha tkun ibbażata fuq programm kulturali b'dimensjoni Ewropea qawwija. Dan il-programm għandu jkun ta' sena u għandu jinholq b'mod speċifiku għat-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura, skont il-kriterji fl-Artikolu 5. Irid madankollu jkun parti integrali minn strategija fit-tul għall-iżvilupp kulturali fil-belt.

Artikolu 5

Kriterji

Il-kriterji għall-evalwazzjoni tal-applikazzjonijiet jinqasmu f'sitt kategoriji: "strategija fit-tul", "kapaċità ta' rendiment", "kontenut kulturali u artistiku", "dimensjoni Ewropea", "komunikazzjoni" u "ġestjoni":

1. Għal dik li hija "strategija fit-tul", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu eżaminati:
 - (a) l-istrategija għall-iżvilupp kulturali tal-belt fis-seħh fiż-żmien tal-applikazzjoni, inklużi l-pjanijiet għall-governanza kulturali, u s-sostenn ta' attivitajiet kulturali lil hinn mis-sena tat-titolu;
 - (b) il-pjanijiet għat-tishih tal-kapaċità tas-settur kulturali;

- (c) il-pjanijiet għat-tishih fit-tul tar-rabtiet bejn is-settur kulturali u s-setturi ekonomiċi u soċjali fil-belt;
 - (d) l-effetti kulturali, soċjali u ekonomiċi fit-tul li huwa previst li t-titolu jkollu fuq il-belt;
 - (e) il-pjanijiet għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-impatt tat-titolu fuq il-belt.
2. Għal dik li hija "kapaċità ta' rendiment", l-ibliet kandidati għandhom juru li:
- (a) l-applikazzjoni għandha l-appoġġ politiku mill-partiti kollha;
 - (b) il-belt għandha jew ser ikollha l-infrastruttura vjabbli u xierqa biex tospita t-titolu.
3. Għal dak li huwa "kontenut kulturali u artistiku", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu eżaminati:
- (a) vizjoni artistika ċara u koerenti għall-programm kulturali tas-sena;
 - (b) l-involviment ta' artisti u organizzazzjonijiet kulturali lokali fil-ħolqien u l-implimentazzjoni tal-programm kulturali;
 - (c) il-firxa u d-diversità tal-attivitajiet proposti u l-kwalità artistika ġenerali tagħhom;
 - (d) il-kapaċità li tgħaqqad il-forom tal-arti tradizzjonali u l-wirt kulturali lokali ma' espressjonijiet kulturali ġodda, innovattivi u sperimentali.
4. Għal dik li hija "dimensjoni Ewropea", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu eżaminati:
- (a) l-ambitu u l-kwalità tal-attivitajiet li jippromwovu d-diversità kulturali tal-Ewropa;
 - (b) l-ambitu u l-kwalità tal-attivitajiet li jenfasizzaw l-aspetti komuni tal-kulturi Ewropej, il-patrimonju u l-istorja, kif ukoll l-integrazzjoni Ewropea;
 - (c) l-ambitu u l-kwalità tal-attivitajiet li fihom huma rrapprezentati l-artisti Ewropej, il-kooperazzjoni mal-operaturi jew l-ibliet fpajjiżi differenti, u s-shubiji transnazzjonali;
 - (d) l-istrategija biex jingibed l-interess ta' pubbliku Ewropew wiesa'.
5. Għal dik li hija "komunikazzjoni", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu eżaminati:
- (a) l-involviment tal-popolazzjoni lokali u s-soċjetà ċivili fil-preparazzjoni tal-applikazzjoni u l-implimentazzjoni tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura;
 - (b) il-ħolqien ta' opportunitajiet ġodda u sostenibbli għal firxa wiesgħa ta' ċittadini biex jattendu jew jipparteċipaw f'attivitajiet kulturali, partikolarment iż-żgħażaġh u l-emarginati u l-iżvantaġġjati, inklużi l-minoranzi. Attenzjoni speċjali għandha tingħata wkoll, fejn ikun possibli, għall-aċċessibbiltà ta' dawn l-attivitajiet għall-persuni b'diżabilità u għall-anzjani;

- (c) l-istrateġija ġenerali għall-iżvilupp tal-udjenza, u partikolarment il-ħolqa mal-
edukazzjoni u l-parteċipazzjoni tal-iskejjel.
6. Għal dik li hija "ġestjoni", il-fatturi li ġejjin għandhom jiġu eżaminati:
- (a) il-fattibbiltà tal-baġit propost. Dan il-baġit għandu jkopri l-fazi tat-thejjija, is-
sena tat-titolu fiha nnifsha u dispożizzjonijiet għal attivitajiet ta' segwitu;
 - (b) l-istruttura tal-governanza prevista u l-entità ta' rendiment għall-
implimentazzjoni tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura;
 - (c) il-proċedura tal-ħatra tad-direttur artistiku u l-kamp ta' azzjoni tiegħu;
 - (d) l-istrateġija ta' komunikazzjoni, li għandha tkun komprensiva u għandha
tenfasizza li l-Kapitali Ewropej tal-Kultura huma inizjattiva tal-Unjoni.

Artikolu 6

Bord Ewropew

1. Bord Ewropew ta' esperti indipendenti ("Bord Ewropew") għandu jiġi stabbilit biex
iwwettaq il-proċeduri tal-ġażla u l-monitoraġġ.
2. Il-bord Ewropew għandu jkun jikkonsisti minn 10 membri. Dawn għandhom ikunu
ċittadini tal-Unjoni. Huma għandhom ikunu esperti indipendenti b'esperjenza u
kompetenza sostanzjali fis-settur kulturali, fl-iżvilupp kulturali tal-ibliet jew fl-
organizzazzjoni tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura. Huma għandhom ukoll ikunu
kapaċi jiddedikaw numru xieraq ta' granet tax-xogħol fis-sena lill-bord Ewropew.

Il-Kummissjoni għandha tagħzel minn qabel grupp ta' membri tal-bord potenzjali
wara l-organizzazzjoni ta' sejha ta' turija ta' interess. Il-Parlament Ewropew, il-
Kunsill u l-Kummissjoni sussegwentement għandhom jagħzlu tliet esperti kull
wieħed minn dan il-grupp u jaħtruhom skont il-proċeduri rispettivi tagħhom. Il-
Kumitat tar-Regġuni għandu jagħzel espert u jaħtru/jahtarha skont il-proċeduri
tiegħu.

Kull istituzzjoni u entità għandha tfittex li tiżgura li l-kompetenzi tal-esperti li hija
tahtar ikunu kemm jista' jkun komplementari, u li daww l-esperti jintgħazlu minn
medda adegwament ibbilanċjata ġeografikament.

Il-bord Ewropew għandu jinnomina l-president tiegħu.

3. Il-membri tal-bord Ewropew għandhom jinhatru għal perjodu ta' tliet snin. Izda,
b'deroga rigward l-ewwel bord li jrid jiġi stabbilit bid-Deċizzjoni preżenti, il-
Parlament Ewropew għandu jahtar it-tliet esperti tiegħu għal tliet snin, il-Kunsill għal
sena, il-Kummissjoni għal sentejn u l-Kumitat tar-Regġuni għandu jahtar l-espert
tiegħu għal sena sabiex ikun hemm sostituzzjoni rateali tal-membri tal-bord u b'hekk
ma jkunx hemm telf ta' esperjenza u know-how bħala konsegwenza kieku l-membri
kollha kellhom jinbidlu simultanjament.

4. Il-membri tal-bord Ewropew għandhom jiddikjaraw kwalunkwe konflitt ta' interess attwali jew potenzjali fir-rigward ta' belt kandidata speċifika. F'każ ta' dikjarazzjoni b'hal din minn membru, jew jekk jiġi żvelat tali konflitt ta' interess, dak il-membri ma għandux jipparteċipa fil-proċedura tal-għażla għall-Istat Membru kkonċernat jew, skont il-każ, fil-proċedura tal-għażla għal pajjiżi kandidati jew pajjiżi kandidati potenzjali. Il-membri kkonċernati ma għandux jinbidel għal din il-proċedura u l-għażla għandha ssir mill-bqija tal-membri tal-bord Ewropew.
5. Ir-rapporti kollha tal-bord Ewropew għandhom isiru pubbliċi fuq il-websajt tal-Kummissjoni.

Artikolu 7

Sottomissjoni ta' applikazzjonijiet fl-Istati Membri

1. Kull Stat Membru għandu jkun responsabbli għall-organizzazzjoni tal-kompetizzjoni bejn l-ibliet tiegħu f'konformità mal-kalendarju fl-anness.
2. L-Istati Membri għandhom jippubblikaw sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet sitt snin qabel il-bidu tas-sena tat-titolu.

Kull sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet, immirata lejn l-ibliet kandidati għat-titolu, għandha tuża l-formola ta' applikazzjoni komuni msemmija fl-Artikolu 4(2).

L-iskadenza għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet għal kull sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet għandha tkun skedata 10 xhur wara li tiġi pubblikata.
3. L-applikazzjonijiet għandhom jiġu notifikati lill-Kummissjoni mill-Istat Membru kkonċernat.

Artikolu 8

Preselezzjoni fl-Istati Membri

1. Kull wieħed mill-Istati Membri kkonċernati għandu jlaqqa' l-bord Ewropew għal laqgħa ta' qabel l-għażla mal-ibliet kandidati hames snin qabel il-bidu tas-sena tat-titolu.
2. Il-bord Ewropew għandu jevalwa l-applikazzjonijiet skont il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 5. Huwa għandu jilhaq ftehim dwar lista mqassra ta' bliet kandidati li għandhom ikomplu jiġu kunsidrati u joħroġ rapport dwar l-applikazzjonijiet tal-ibliet kandidati u jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-ibliet kandidati tal-lista mqassra.
3. Il-bord Ewropew għandu jippreżenta r-rapport tiegħu lill-Istat Membru kkonċernat u lill-Kummissjoni. Kull wieħed mill-Istati Membri kkonċernati għandu japprova formalment il-lista mqassra bbażata fuq ir-rapporti tal-bord.

Artikolu 9

Għażla fl-Istati Membri

1. L-ibliet kandidati fil-lista mqassra għandhom ilestu l-applikazzjonijiet tagħhom skont il-kriterji u r-rakkomandazzjonijiet maħruġa mill-bord matul il-laqgħa ta' qabel l-għazla u jibagħtuhom lill-Istati Membri konċernati, li għandhom imbagħad jgħadduhom lill-Kummissjoni.
2. Kull wieħed mill-Istati Membri kkonċernati għandu jlaqqa' l-bord Ewropew għal laqgħa ta' għazla finali mal-ibliet kandidati fil-lista mqassra disa' xhur wara l-laqgħa ta' preselezzjoni.
3. Il-bord Ewropew għandu jevalwa l-applikazzjonijiet kompletati.
4. Il-bord Ewropew għandu jorġni rapport dwar l-applikazzjonijiet b'rakkomandazzjoni għan-nomina ta' belt waħda fl-Istat Membru konċernat bħala l-Kapitali Ewropea tal-Kultura. Madankollu, jekk ebda belt kandidata ma tissodisfa l-kriterji, il-bord Ewropew jista' jirrakkomanda li dik is-sena ma jingħatax it-titolu.

Ir-rapport għandu jkollu wkoll rakkommandazzjonijiet lill-belt rakkommandata dwar il-progress li jrid isir sas-sena tat-titolu.

Ir-rapport għandu jittressaq lill-Istat Membru kkonċernat u lill-Kummissjoni. Huwa għandu jiġi ppubblikat fil-websajt tal-Kummissjoni.

Artikolu 10

Dispożizzjonijiet dwar pajjiżi kandidati u pajjiżi kandidati potenzjali

1. Il-Kummissjoni għandha tkun responsabbli għall-organizzazzjoni tal-kompetizzjoni bejn l-ibliet fil-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali.
2. Il-Kummissjoni għandha tippubblika f' *Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet sitt snin qabel il-bidu tas-sena tat-titolu. Din is-sejha għandha tkun miftuħa għall-ibliet fil-pajjiżi kandidati u fil-pajjiżi kandidati potenzjali kollha, kemm-il darba dawn il-pajjiżi jipparteċipaw fil-Programm Ewropa Kreattiva jew fil-programmi tal-Unjoni sussegwenti ta' appoġġ għall-kultura fid-data tal-pubblikazzjoni tas-sejha.

Iżda, għal raġunijiet ta' ekwità mal-ibliet fl-Istati Membri, kull belt għandha biss tithalla tiegħu sehem f'kompetizzjoni waħda għall-ibliet fil-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali matul il-perjodu mill-2020 sal-2033, u ma għandux ikun possibbli li belt li ħadet sehem f'din il-kompetizzjoni tiegħu sehem f'kull kompetizzjoni sussegwenti fi Stat Membru ġdid skont ir-regoli stabbiliti fl-Artikolu 3(2) matul l-istess perjodu.

Barra minn hekk, ukoll għal raġunijiet ta' ekwità mal-Istati Membri, kull pajjiż kandidat jew pajjiż kandidat potenzjali għandu jithalla jospita t-titolu darba biss matul il-perjodu mill-2020 sal-2033. Għalhekk, l-ibliet minn pajjiżi li kienu diġà

ngħataw it-titolu ma għandhomx jithallew jiehdu sehem f'kompetizzjonijiet sussegwenti matul dak l-istess perjodu.

3. Il-kondizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 4 u l-kriterji stipulati fl-Artikolu 5 għandhom japplikaw għall-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali.
4. Il-preselezzjoni tal-ibliet għandha titwettaq mill-bord Ewropew ħames snin qabel il-bidu tas-sena tat-titolu, abbażi biss tal-formoli ta' applikazzjoni bil-miktub imsemmija fl-Artikolu 4(2). Mhi se tigi organizzata l-ebda laqgħa mal-ibliet kandidati.

Il-bord Ewropew għandu jevalwa l-applikazzjonijiet skont il-kriterji. Huwa għandu jilhaq ftehim dwar lista mqassra ta' bliet kandidati li għandhom ikompli jiġu kunsidrati u jgħid rapport dwar l-applikazzjonijiet tal-ibliet kandidati u jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-ibliet kandidati tal-lista mqassra. Dan ir-rapport għandu jiġi sottomess lill-Kummissjoni u ppubblikat fuq il-websajt tal-Kummissjoni.

5. L-ibliet kandidati fil-lista mqassra għandhom ilestu l-applikazzjonijiet tagħhom skont il-kriterji u r-rakkomandazzjonijiet maħruġa matul il-preselezzjoni u jittrażmettuhom lill-Kummissjoni.

Il-Kummissjoni għandha tlaqqa' l-bord Ewropew għal laqgħa dwar l-għażla finali mal-ibliet fil-lista mqassra fi Brussell, disa' xhur wara l-preselezzjoni.

Il-bord Ewropew għandu jevalwa l-applikazzjonijiet kompletati.

Huwa għandu jgħid rapport dwar l-applikazzjonijiet tal-ibliet kandidati fil-lista mqassra flimkien b'rakkomandazzjoni għan-nomina ta' massimu ta' belt waħda f'pajjiż kandidat jew pajjiż kandidat potenzjali bħala Kapitali Ewropea tal-Kultura. Madankollu, jekk ebda belt kandidata ma tissodisfa l-kriterji, il-bord Ewropew jista' jirrakkomanda li dik is-sena ma jingħatax it-titolu.

Ir-rapport għandu jkollu wkoll rakkomandazzjonijiet lill-belt rakkommandata dwar il-progress u l-arrangamenti li jridu jsiru sas-sena tat-titolu.

Ir-rapport għandu jiġi sottomess lill-Kummissjoni u ppubblikat fuq il-websajt tal-Kummissjoni.

Artikolu 11

Nomina

Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti implimentattivi, tinnomina uffiċjalment il-Kapitali Ewropej tal-Kultura, wara li tikkunsidra r-rakkomandazzjonijiet tal-bord Ewropew. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat tar-Regġuni bl-għażla tagħha.

Artikolu 12

Kooperazzjoni bejn l-ibliet nominati

1. Wara n-nomina tagħhom, il-Kapitali Ewropej tal-Kultura tal-istess sena għandhom ifittxu li jiżviluppaw rabtiet bejn il-programmi kulturali tagħhom.
2. Il-kooperazzjoni għandha tiġi evalwata fil-qafas tal-proċedura tal-monitoraġġ kif stabbilit fl-Artikolu 13.

Artikolu 13

Monitoraġġ

1. Il-bord Ewropew għandu jissorvelja t-tnejn tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura u jipprova l-ibliet b'appoġġ u gwida minn meta jiġu nominati sal-bidu tas-sena tat-titolu.
2. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni għandha ssejjaħ il-bord Ewropew u l-ibliet ikkonċernati biex jattendu għal tliet laqgħat: l-ewwel laqgħa għandha ssejjaħ tliet snin qabel il-bidu tas-sena tat-titolu; it-tieni laqgħa għandha ssejjaħ tmintax-il xahar qabel il-bidu tas-sena tat-titolu u t-tielet laqgħa għandha ssejjaħ xahrejn qabel il-bidu tas-sena tat-titolu. L-Istat Membru jew il-pajjiż konċernat jista' jinnomina osservatur għal dawn il-laqgħat.

L-ibliet għandhom jorrapportaw dwar il-progress lill-Kummissjoni sitt gimghat qabel kull waħda mil-laqgħat.

Matul il-laqgħat, il-bord Ewropew għandu jagħmel rendikont tal-preparazzjonijiet u jagħti parir bil-ħsieb li jgħin lill-ibliet jiżviluppaw programm ta' kwalità għolja u strateġija effettiva. Il-bord għandu jagħti attenzjoni speċjali lir-rakkomandazzjonijiet stabbiliti fir-rapport dwar l-għażla u fir-rapporti ta' monitoraġġ preċedenti.

3. Wara kull laqgħa, il-bord Ewropew għandu jorrapporta dwar l-istat tal-preparazzjonijiet u dwar kwalunkwe passi li għandhom jittiehdu.

Ir-rapporti ta' monitoraġġ għandhom jintbagħtu lill-Kummissjoni u lill-ibliet u l-Istati Membri jew il-pajjiż ikkonċernat. Huma għandhom jiġu ppubblikati wkoll fil-websajt tal-Kummissjoni.
4. Barra mil-laqgħat ta' monitoraġġ, il-Kummissjoni tista' torganizza zjarat għall-membri tal-bord Ewropew fl-ibliet innominati kull meta jkun meħtieġ.

Artikolu 14

Premju

1. Il-perjodu kopert mid-Deċizjoni attwali se jikkoinċidi ma' diversi oqfsa finanzjarji multiannwali. Għal kull wieħed minn dawn l-oqfsa finanzjarji multiannwali, il-Kummissjoni għandha teżamina l-possibilità li tagħti premju fi flus b'unur Melina Mercouri lill-ibliet nominati. L-aspetti legali u finanzjarji ta' dan il-Premju għandhom jiġu ttrattati fil-qafas tal-programmi rispettivi tal-Unjoni ta' appoġġ għall-kultura.

2. Jekk il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-Paragrafu 1 jiġu sodisfatti u jingħata l-premju Melina Mercouri lil belt nominata, il-Premju għandu jithallas sa mhux aktar tard mill-aħħar ta' Ġunju tas-sena tat-titolu, kemm-il darba l-belt iżżomm mal-impenji li tkun għamlet fl-istadju tal-applikazzjoni u jkunu ġew implimentati r-rakkomandazzjonijiet kollha magħmula mill-bord Ewropew fir-rapporti tal-għażla u tal-monitoraġġ.

L-impenji magħmula fl-istadju tal-applikazzjoni għandhom jitqiesu miżmuma mill-belt nominata meta ma tkun saret l-ebda bidla sostanzjali lill-programm u l-istrategija bejn l-istadju tal-applikazzjoni u s-sena tat-titolu, partikolarment:

- (a) il-baġit ikun baqa' stabbli bejn in-nomina tal-belt u l-bidu tas-sena tat-titolu;
- (b) l-indipendenza tat-tim artistiku tkun ġiet rispettata;
- (c) id-dimensjoni Ewropea tkun baqgħet qawwija biżżejjed fil-verżjoni finali tal-programm kulturali;
- (d) l-istrategija ta' komunikazzjoni u l-materjal ta' komunikazzjoni użat mill-belt ikunu jirriflettu biċ-ċar li l-Kapitali Ewropej tal-Kultura huma inizzjattiva tal-Unjoni;
- (e) il-pjanijiet għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-impatti tat-titolu fuq il-belt ikunu fis-sehħ.

Artikolu 15

Arrangamenti prattiċi

Il-Kummissjoni għandha b'mod partikolari:

- (a) tiżgura l-koerenza generali tal-azzjoni;
- (b) tiżgura l-koordinazzjoni bejn l-Istati Membri u l-bord Ewropew;
- (c) fid-dawl tal-għanijiet u l-kriterji, tistabbilixxi linji gwida biex jassistu fl-għażla u l-proċeduri ta' monitoraġġ f'kooperazzjoni mill-qrib mal-bord Ewropew;
- (d) tipprovdi appoġġ lill-bord Ewropew;
- (e) tagħmel pubblika l-informazzjoni rilevanti kollha u tikkontribwixxi għall-viżibbiltà tal-azzjoni fil-livell Ewropew;
- (f) trawwem l-iskambju tal-esperjenza u tal-aħjar prassi bejn il-Kapitali tal-imghoddi, tal-preżent u tal-gejjieni, kif ukoll bejn l-ibliet kandidati.

Artikolu 16

Evalwazzjoni

1. L-evalwazzjoni tar-rizultati ta' kull Kapitali Ewropea tal-Kultura għandha tkun taht ir-responsabbiltà tal-belt ikkonċernata.

Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi linji gwida u indikaturi komuni għall-ibliet abbażi tal-għanijiet u tal-kriterji tal-azzjoni sabiex tiżgura approċċ koerenti fil-proċedura ta' evalwazzjoni.

L-ibliet għandhom jibagħtu r-rapporti ta' evalwazzjoni tagħhom lill-Kummissjoni mhux aktar tard mill-31 ta' Ottubru tas-sena ta' wara s-sena tat-titolu. Il-Kummissjoni għandha tippubblika dawn ir-rapporti.

2. Barra l-evalwazzjonijiet tal-ibliet, il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll evalwazzjoni esterna u indipendenti tar-rizultati tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura fuq bażi regolari. L-evalwazzjonijiet tal-Kummissjoni għandhom jiffukaw fuq li jqiegħdu l-Kapitali kollha tal-passat f'kuntest Ewropew, b'mod li jistgħu jsiru paraguni u jittiehdu tagħlimiet għall-Kapitali tal-gejjieni, kif ukoll għall-ibliet Ewropej kollha.

Dawn l-evalwazzjonijiet esterni u indipendenti għandhom ukoll jivvalutaw l-azzjoni tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura bħala entità shiħa, inklużi l-effiċjenza tal-proċessi involuti fit-tmexxija tal-azzjoni, l-impatt tal-azzjoni u kif dan jista' jittejjeb.

Il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat tar-Reġjuni:

- (a) rapport interim ta' evalwazzjoni tal-ewwel mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2024;
- (b) it-tieni rapport interim ta' evalwazzjoni mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2029;
- (c) rapport ta' evalwazzjoni ex post sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2034.

Artikolu 17

Thassir u dispożizzjonijiet tranżitorji

Id-Deciżjoni Nru 1622/2006/KE hija b'dan imhassra. Hija għandha madankollu tkompli tapplika fil-każ ta' bliet li ġew nominati jew huma fil-proċess li jiġu nominati bħala Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin mill-2012 sal-2019.

Artikolu 18

Din id-Deciżjoni għandha tidhol fis-seħh l-ghada tal-jum tal-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

ANNEX

L-ordni għad-dritt tan-nomina ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura

2020	Il-Kroazja ⁶	L-Irlanda	Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat
2021	Ir-Rumanija	Il-Greċja	... ⁷
2022	Il-Litwanja	Il-Lussemburgu	
2023	L-Ungerija	Ir-Renju Unit	Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat
2024	L-Estonja	L-Awstrija	
2025	Is-Slovenja	Il-Ġermanja	
2026	Is-Slovakkja	Il-Finlandja	Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat
2027	Il-Latvja	Il-Portugall	
2028	Ir-Repubblika Ċeka	Franza	
2029	Il-Polonja	L-Isvezja	Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat
2030	Ċipru	Il-Belġju	
2031	Malta	Spanja	
2032	Il-Bulgarija	Id-Danimarka	Pajjiż kandidat jew potenzjalment kandidat
2033	Il-Pajjiżi l-Baxxi	L-Italja	

⁶ Sugġett għall-adeżjoni tagħha fl-2013.

⁷ It-tielet kolonna tal-lista msemmija fl-anness għandha tiġi aġġornata jekk xi pajjiżi godda jaderixxu mal-Unjoni wara l-adozzjoni tad-Deċiżjoni. L-ordni tal-adeżjoni tagħhom għandha tkun rispettata. Għandu jiġi kkalkulat perjodu minimu ta' sitt snin bejn id-data tal-adeżjoni u l-bidu tas-sena tat-titolu biex ikun hemm żmien biżżejjed għall-proċeduri ta' għażla u monitoraġġ. In-numru massimu ta' Kapitali Ewropej tal-Kultura f'sena minnhom ma għandux ikun aktar minn tlieta. Jekk żewġ pajjiżi jew aktar jaderixxu mal-Unjoni fl-istess data u jekk ma jistax jintlaħaq ftehim bejn il-pajjiżi kkonċernati dwar l-ordni tal-parteeċipazzjoni, il-Kunsill għandu jorganizza tluġh bix-xorti.